

Świadczenia ochrony socjalnej w 2023 r.

14.09.2026 r.

 18,6%

Wzrost wydatków na świadczenia ochrony socjalnej w porównaniu z 2022 r.

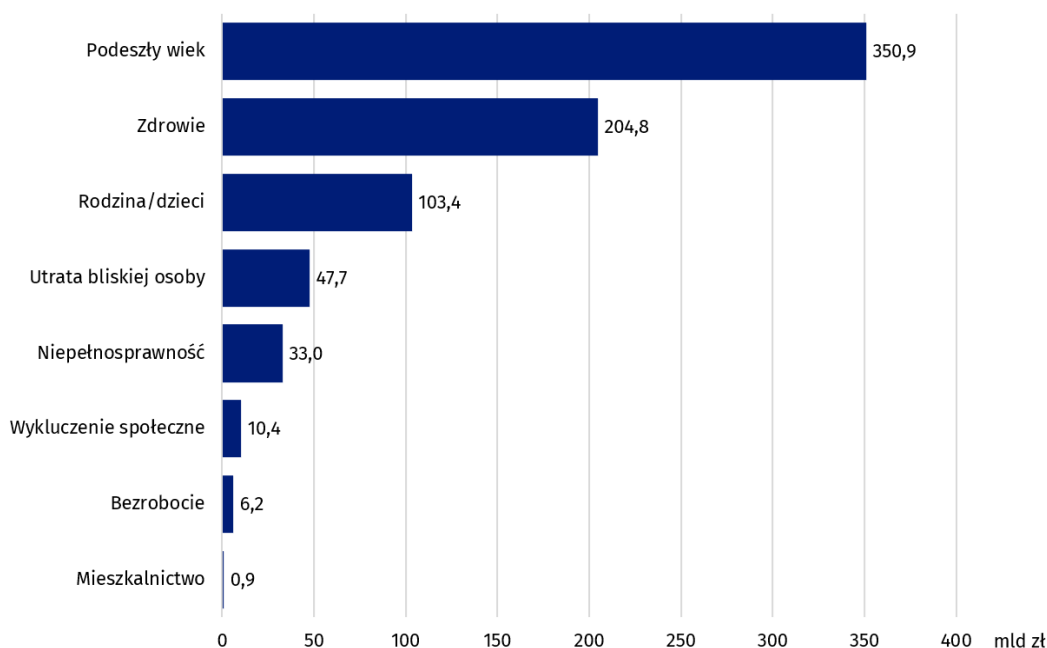
Wydatki na świadczenia ochrony socjalnej w Polsce w 2023 r. obliczone zgodnie z metodologią Europejskiego Systemu Zintegrowanych Statystyk Ochrony Socjalnej (ESSPROS) wyniosły 757,2 mld zł. W stosunku do 2022 r. wydatki wzrosły o 18,6%.

Wydatki na świadczenia ochrony socjalnej według funkcji w 2023 r.

Największy udział w wydatkach na świadczenia ochrony socjalnej miała funkcja Podeszły wiek (46,3%), a następnie: Zdrowie (27,0%), Rodzina/dzieci (13,7%), Utrata bliskiej osoby (6,3%), Niepełnosprawność (4,4%), Wykluczenie społeczne (1,4%), Bezrobocie (0,8%) i Mieszkalnictwo (0,1%).

W 2023 r. największą kwotę wydatkowano na świadczenia w funkcji Podeszły wiek (46,3%)

Wykres 1. Wydatki na świadczenia ochrony socjalnej według funkcji w 2023 r.

W 2023 r. największą część wydatków przeznaczono na świadczenia przyznane niezależnie od uzyskiwanych dochodów (98,5%). Pozostałe środki wydatkowano z uwzględnieniem kryterium dochodowego beneficjentów. Wydatki na świadczenia pieniężne stanowiły 71,4% ogólnej kwoty wydatków na świadczenia ochrony socjalnej, a pozostałą część – wydatki na świadczenia rzeczowe.

Świadczenia przekazane w formie pieniężnej stanowiły 71,4% ogólnej kwoty wydatków na świadczenia ochrony socjalnej

Tablica 1. Wydatki na świadczenia ochrony socjalnej według funkcji oraz rodzaju w 2023 r.

Wyszczególnienie	Pieniężne	Rzeczowe
	w mld zł	
Ogółem	540,6	216,6
Podeszły wiek	349,1	1,8
Zdrowie	32,8	172,0
Rodzina/dzieci	74,4	29,0
Utrata bliskiej osoby	47,7	–
Niepełnosprawność	29,5	3,5
Wykluczenie społeczne	2,5	7,8
Bezrobocie	4,5	1,7
Mieszkalnictwo	–	0,9

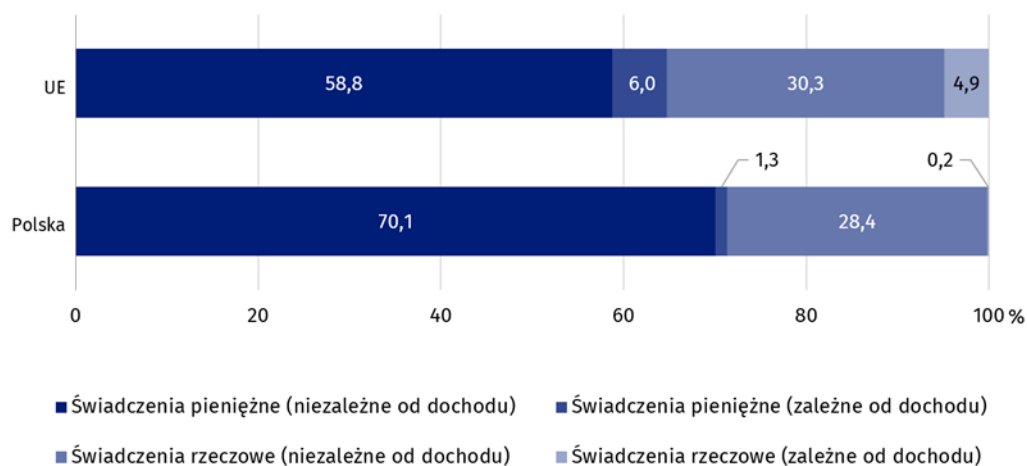
Kreska (–) oznacza, że zjawisko nie wystąpiło.

Wydatki na świadczenia ochrony socjalnej w Europie w 2023 r.

Najwyższy udział wydatków na świadczenia ochrony socjalnej w PKB w 2023 r. wystąpił we Francji (33,8%), a najniższy w Turcji (10,0%). Polska przeznaczyła na świadczenia ochrony socjalnej 22,5% PKB (w 2022 r. – 20,6%). Zbliżony udział odnotowano w Luksemburgu (22,5%) i Słowenii (23,1%).

Polska przeznaczyła na świadczenia ochrony socjalnej 22,5% PKB

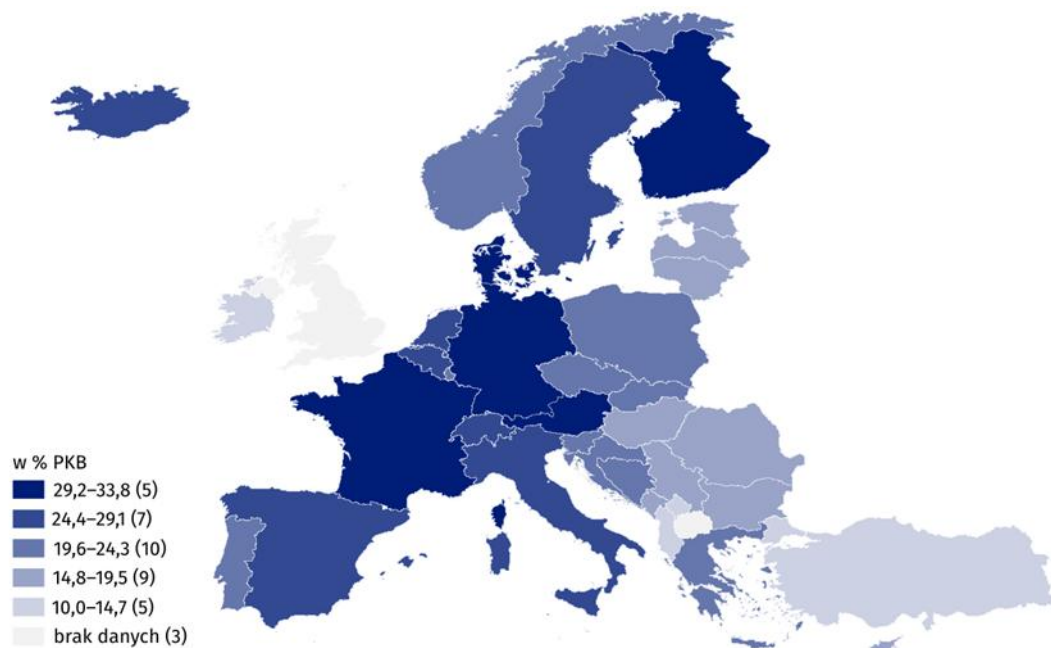
Wykres 2. Wydatki na świadczenia pieniężne i rzeczowe w 2023 r.

Źródło: Eurostat.

W 2023 r. wydatki na świadczenia pieniężne w Polsce stanowiły 71,4% wydatków na świadczenia ochrony socjalnej, tj. więcej niż średnio w Unii Europejskiej (64,8%).

Mapa 1. Udział wydatków na świadczenia ochrony socjalnej w krajach Europy w 2023 r.

Źródło: Eurostat.

Udział wydatków na świadczenia zależne od dochodu był w Polsce niższy niż średnio w UE. Wydatki na świadczenia pieniężne zależne od dochodu stanowiły 1,3% ogółu wydatków, a na świadczenia rzeczowe zależne od dochodu – 0,2%; w UE było to odpowiednio 6,0% i 4,9%.

Najwyższy udział wydatków na świadczenia ochrony socjalnej w PKB wystąpił we Francji (33,8%), a najniższy w Turcji (10,0%)

Uwagi metodologiczne

Europejski System Zintegrowanych Statystyk Ochrony Socjalnej (ESSPROS) został opracowany przez Eurostat jako jednolita metodologia statystycznej obserwacji ochrony socjalnej. Podstawowym celem metodologii ESSPROS jest zapewnienie kompleksowego i spójnego opisu ochrony socjalnej w państwach członkowskich Unii Europejskiej poprzez obliczenie wartości pełnego zakresu świadczeń i ich finansowania, tak by umożliwić międzynarodową porównywalność danych. Świadczenia ochrony socjalnej w systemie ESSPROS grupowane są według ośmiu funkcji: Zdrowie, Niepełnosprawność, Podeszły wiek, Utrata bliskiej osoby, Rodzina/dzieci, Bezrobocie, Mieszkalnictwo, Wykluczenie społeczne.

Zakres świadczeń przyznawanych z tytułu ochrony socjalnej w Polsce został ustalony w ramach realizacji badania w Programie badań statystycznych statystyki publicznej pt. „Rachunki ochrony socjalnej: Satelitarny rachunek ochrony socjalnej, Europejski system zintegrowanych statystyk na temat ochrony socjalnej (ESSPROS)”.

Według metodologii ESSPROS wyróżnia się cztery kategorie wydatków: **świadczenia ochrony socjalnej**, **koszty administracyjne** związane z realizacją świadczeń, **transfery do innych systemów** oraz **pozostałe wydatki**.

Świadczenia ochrony socjalnej dzielą się na transfery pieniężne i rzeczowe, przekazywane gospodarstwom domowym i osobom fizycznym w celu zwolnienia ich z ciężaru określonego rodzaju ryzyka lub zaspokojenia określonej potrzeby. Świadczenia pieniężne nie wymagają udokumentowania rzeczywistych wydatków. Świadczenia rzeczowe realizowane są w formie towarów i usług. Mogą one być udzielane bezpośrednio lub jako zwrot kosztów i wymagają udokumentowania. Ze względu na kryterium dochodowe wyróżnia się świadczenia zależne od dochodu i niezależne od dochodu.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

W przypadku cytowania tej publikacji prosimy o podanie jej tytułu oraz wskazanie Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) jako autora. W sytuacji publikowania własnych obliczeń wykonanych na podstawie danych z tej publikacji, należy dodać zapis: Opracowanie własne na podstawie danych z publikacji GUS pt. „Świadczenia ochrony socjalnej w 2023 r.”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie
Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:
Wydział Prasowy
Tel. komórkowy: 695 255 032
Tel. stacjonarne: 22 608 38 04, 22 449 41 45,
22 608 30 09
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

- stat.gov.pl
- [@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)
- [@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)
- [@gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)
- [@GłównyUrządStatystycznyGUS](https://www.youtube.com/GlownyUrzadStatystycznyGUS)
- [@Główny Urząd Statystyczny](https://www.linkedin.com/company/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Satelitarny rachunek ochrony socjalnej](#)

[Informacja sygnałna „Świadczenia ochrony socjalnej w 2022 r.”](#)

[Infografika „Europejski System Zintegrowanych Statystyk Ochrony Socjalnej w 2022 r.”](#)

[Dashboard „Świadczenia ochrony socjalnej”](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bazy danych Eurostatu](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Pomoc społeczna](#)

[Ochrona socjalna](#)

[Świadczenia społeczne ochrony socjalnej](#)